

ANGLEŽI ZAPUSTILI SOMALIJO

Umaknili so se čez Rdeče morje v mornariško postojanko Aden

Angleško vojno ministrstvo je sinoči naznanilo, da je angleško vojaštvo izpraznilo angleško Somalijo s pomočjo angleških bojnih ladij.

Predno so Angleži pričeli odhajati iz Somalije, so Italjani deset dni prodirali v deželo. Vsled italjanske premoči so se Angleži vedno umikali in že pred nekaj dnevi je bilo v Londonu govoreno, da bodo deželo izpraznili.

Vojno ministrstvo pa trdi, da so imeli Italjani velikanske izgube in posebno oddelki črnosrajčnikov. Angleži so tudi vzeli s seboj vse topove, razum dvoh, ki sta bila izgubljena takoj v početku vojne. Angleži so tudi odnesli večino vojnega materijala; kar pa ga niso, so ga uničili.

Vojna ministrstvo v vojni material so naložili na ladje v Berberi in odpeljali v Aden na nasprotni strani Rdečega morja. Ta prevoz se more primerjati s prevozom angleške armade iz "flanderskega pekla" ko so se vojaki vkrcali na ladje v Dunkirku, toda ves material je ostal na bojnem polju.

Hitler čestital Mussoliniju

Adolf Hitler je sinoči Mussoliniju poslal brzojavko, v kateri mu čestita k veliki zmagi v Vzhodni Afriki, ko je prejel sporočilo, da so Angleži prepustili Somalijo Italjanom.

Ob istem času se je tudi izvedelo, da je bila v bitkah v Afriki Nemčija zastopana s stotnjo motorizirane infanterije. Ti nemški vojaki so se vdeležili zadnjih bojev v Somaliji. Ob njihovem prihodu v italjanski glavni stan jih je italjanski poveljnik v severni Abesiniji general Frusci pozdravil s posebnim dnevnim poveljem.

Angleži bombardirajo Addis Ababo

Neko poročilo iz Kaire pravi, da so angleški letalci bombardirali italjansko vojaško letališče v Addis Ababi.

Angleški aeroplani so morali leteti 400 milj nad visokimi gorami in so zašli v hud italjanski protizračni ogenj. Vendar pa so se vsi vrnili v svoje postojanke.

Walter Chrysler umrl

V nedeljo popoldne je na svojem domu v Great Neck, L. I. za klevanjem na možganih umrl poznani avtomobilski magnat Walter P. Chrysler v starosti 65 let.

Armada je kupila zemljo

Vojni department je naznačil, da bo kupil dve milj severozapadno od Ogdena, Utah, 1617 akrov zemlje. Tam namerava zgraditi ogromno skladišče, ki bo veljalo nad šest milijonov dolarjev.

POSL. BULLITT SVARI PRED HITLERJEM

V nedeljo je ameriški poslanik v Parizu William C. Bullitt, ki se je pred kratkim vrnil iz Francije v Združene države, pod pokroviteljstvom American Philosophical Society v Philadelphiji, Pa., imel govor, v katerem je pozival vse volilce, da brzojavijo svojim zastopnikom v kongresu in zahtevajo, da združene države pošljejo Angliji svoje rušilce iz svetovne vojne. Rekel je dalje, da naj zahtevajo, da je sprejeta predloga za obvezno vojaško službo, kar je tudi priporočal bivši ameriški vrhovni poveljnik v svetovni vojni John J. Pershing.

"Amerika je v nevarnosti," je rekel. "Po svoji iskušnji in po obvestilih, ki jih ima naša vlada v Washingtonu, sem prepričan, da so Združene države danes v ravno tako veliki nevarnosti, kot je bila Francija pred enim letom."

Bullitt je rekel, da se mora ameriški narod takoj zbuditi,

drugače ga bo zadela usoda francoskega naroda.

"Gotovo je, kot je gotovo karkoli na tej zemlji," je rekel, "da Združene države ne bodo šle v vojno, toda ravno tako gotovo je, da prihaja vojna proti Ameriki. Agenti diktatorjev so že tukaj, da pripravijo pot njihovim armadam. Pripravljajo pot ravno tako, kot so jo pripravljali v Franciji. Ako bo Anglija premagana, bo prišel napad in potrebna bo vsa sila našega naroda — mobilizirana, organizirana, opremljena in pripravljena, — ako ga bomo hoteli odbiti in rešiti neodvisnost naše dežele."

"Ako se hočemo obvarovati vpada," je rekel Bullitt, "se moramo pripraviti, predno vpad pride, kajti dokazano je, da postanejo neizveščani vojaki žrtve izveščanih vojakov in da le oni zmaga, ki se je pripravil na vojno."

Mir pred viharjem

Včeraj Nemej zopet niso tako silno napadali Anglije, kot je bila njih navada prejšnj teden. Vzrok za to ni mogoče najti, kajti vreme je bilo za letanje zelo prikladno. Sem in tam je priletel kak nemški letalec, mogoče tudi dva. Izmed teh so bili štirje izstreljeni.

Nemške izgube v zraku

Angleško zračno ministrstvo je izdalo poročilo, ki pravi, da je bilo v velikem nemškem zračnem napadu v nedeljo izstreljenih 144 nemških aeroplanov. Odkar pa so se pričeli zračni napadi v četrtek 8. avgusta, so Nemci izgubili 700 aeroplanov in okoli 1000 letalcev — pilotov, topničarjev in bombardirjev.

Presledek v zračnih napadih pa označujejo Nemci samo kot mir pred viharjem.

Angleži bombardirali industrijske kraje

Medtem ko so Nemci takorekoč počivali, so bili Angleži zelo delavni. Njihovi aeroplani so zopet preleteli Alpe ter so bombardirali tovarne za aeroplanov v Turinu in Milanu.

Kot zatrjuje angleško zračno ministrstvo, so angleški letalci povzročili veliko škodo v soboto dopoldne ko so bombardirali razne nemške industrijske naprave. Bombardiranje so bile razne tovarne, skladišča in letališča v Berlinu, Frankobrodu, Hamburgu, Kölnu, Lipskem, Monakovem, Stuttgartu, Bremeu Saarbrueckenu, Hilversumu in tudi na Dunaju.

Poročila iz Bazela v Švici naznanjajo, da so angleški bombniki napadli nemške munijske tovarne ob Bodenskem jezeru. Poleg tega so bombardirali tudi Zeppelinove naprave v Friedrichshafenu in veliko aluminijasto tovarno v Rheinfeldenu onstran Bodenskega jezera nasproti švicarskemu mestu Rheinfelden.

Bombe so povzročile več požarov; nato pa so se aeroplani spustili še nižje in so obstreljevali postojanke protizračnih baterij.

Opozovalci na švicarski strani so videli velike požare, zlasti pa so opazili, da je bila aluminijasta tovarna večkrat zadeta.

Nekaj bomb je celo padlo na švicarsko strano, toda ni bilo nikakih žrtev.

Nemci svare zaradi pedalcev

Nemška vlada je po švicarskem vnanjem uradu posvarila angleško vojaško poveljstvo, da morajo z nemškimi padalnimi vojniki po mednarodni postavi postopati, to je, da jih čeliviti ne smejo streljati, ker bodo drugače Nemci postrelili vjete angleške letalce. Nemško svarilo pravi, da je padalsko uniformo prav lahko razločiti, da je vojaška, ker je na rokavih označen vojaški čim. Pod padalsko uniformo pa imajo še drugo letalsko uniformo.

Vsled tega svarila je mogoče sklepati, da bodo Nemci poslali v Anglijo padalne oddelke.

Prohibicija v Oklahomi

V kratkem se bo vršilo že četrto glasovanje, če naj bo prohibicija v državi odpravljena. — Zvezni pravdnik razbil organizacijo tihotapcev.

Iz Oklahoma City poročajo, da se bo vršilo v 33letni zgodovini Oklahome že četrto glasovanje, če naj bo prohibicija odpravljena ali ne.

Doslej so se vedno zmagali suhači. Položaj je v splošnem naslednji:

Zvezni okrajni pravdnik C. E. Dierker je nedavno zdrobil v Shawnee mogočno butlegarsko organizacijo. Dierker pravi, da je država tako suha kot ni bilo še nikdar prej.

Ko so nekaj butlegerjev zaprli, so njihovi tovariši zvišali žganju ceno in sicer za 25 centov pri vsakem pintu. Pravijo, da je prodaja zdaj dosti bolj nevarna kot je bila prej.

Država ima 77 okrajev. Skoro v slehernem teh okrajev zamore človek kupiti "wiskey sour" napravljen iz pravega rženega žganja. Pijača ima baje samo tri in pol procenta alkohola, kar je pa skoro neverjetno.

Trgovci in gostilničarji se izgovarjajo: — Če je dovoljena prodaja tri in pol odstotnega piva, mora biti dovoljena tudi prodaja pijače, ki ima pramešan alkohol. Pijača seveda ne sme biti močnejša kot tri in pol procenta.

Iz sosednjih držav importirajo žganje, češ, da bo porabljeno za tri in pol odstotno pijačo. Šerif Tulsa okraja je rekel, da bo skušal te importe preprečiti.

Alkohol dela oblastim in prebivalcem velike preglavice še izza dni, ko je bila Oklahoma še teritorij. Odkar je pa država, je njeno prebivalstvo že trikrat glasovalo za odpravo alkoholnih pijač.

Državni tajnik je mnenja, naj bi smeli alkoholne pijače

OBRAMBNA ZVEZA S KANADO

Predsednik Roosevelt je ta koj po prihodu na svoj dom v Hyde Park pzal državni, vojni in mornariški department, da gredo takoj na delo za medsebojni obrambni sporazum med Združenimi državami in Kanado ter je določil četrtek, do katerega mora biti vse urejeno.

Predsednik je po telefonu sporočil v Washington vsem trem departmentom, da je takoj postavljen stalni skupni obrambni odbor za obrambo Severne Amerike.

Ta sporazum, ki je bil v nedeljo dosežen med predsednikom Rooseveltom in kanadskim ministrskim predsednikom W. L. Mackenzie Kingom, Rooseveltovemu privatnem železniškemu vozu na postaji Huevelton, N. Y., je prava obrambna zveza s Kanado in je svarilo agresivnim narodom, da Združene države ne bodo nikdar dovolile, da bi se kdo polastil Kanade.

prodajati licenzirani prodajalci. Vsak okraj posebej naj bi pa glasoval, če je s tem predlogom zadovoljen ali ne.

Mokrači tudi pravijo, da nocoje uvažati v državo alkohola, ampak naj bo primerno obdavčena velika tovarna alkoholnih pijač, ki že več let obratuje v Oklahomi.

Suhači bodo začeli svojo kampanjo dne 1. septembra. Vodil jo bo J. W. Williamson, ki je odstopil kot načelnik alkoholnega oddelka državne davčne komisije.

Politična kampanja

Preiskava v N. J.

Senatni odbor, ki preiskuje kampanjske izdatke, je poslal poseben pododbor v državo New Jersey z naročilom, naj preišče, koliko je resnice v trditvah neodvisnega kandidata za senat, Jamesa A. Tumultyja, ki trdi, da so v volilnih seznameh velike sleparije.

Tumulty je predložil senatnemu odboru dolgo poročilo, iz katerega je razvidno, da je številno registrirancev pri demokratskih primarnih volitvah sumljivo naraslo.

Leta 1936 se je za demokratske primarne volitve v Jersey City registriralo 148 tisoč 786 volilcev, letos pa 163 tisoč. To nikakor ne more biti pošteno, kajti Jersey City ima letos petnajst tisoč prebivalcev manj kot jih je imel pred desetimi leti.

Proti republikancem

Iz Little Rock v državi Arkansas poročajo: — Demokratski okrajni odbor je mnenja, da je treba vse pristase Willkieja, ki so se udeležili prejšnji torek demokratskih primarnih volitev, kazensko zasledovati.

Okrajni odbor je pozval izvršilni odbor, naj dožene imena tistih republikancev ter naj jih izroči državnemu pravdniku.

Komunisti pred sodiščem

Morris Graham, izvršilni tajnik komunistične stranke v Arizoni, je pozval zvezno sodišče, naj naroči državnemu tajniku takoj vključiti v volilni seznam tudi kandidate komunistične stranke.

Državni tajnik je rekel, da komunistična stranka v Arizoni nima pravice postaviti svojih kandidatov.

Nadaljevanje na 4. strani.

Delavske Vesti

INDUSTRIJAM JE ZAJAMČEN DOBIČEK

Mnogo ameriških industrij ni hotelo prevzeti vladnih kontraktov, ker niso bile sigurne dobičkov, in niso vedele, kakšne davke jim bo naložil kongres.

Ko je bil objavljen narodno-obrambni program, so se vsi sloji ameriškega prebivalstva začeli zavedati, da bodo morali nekaj žrtvovati za primerno zaščito dežele.

Ako bo sprejeta konškrpetijska predloga, bodo stotisoči in sto tisoči mladih mož, pustili svoje delo ter odšli v vojaške kempe, kjer se bodo za zaščito domovine celo leto vežbali. V zameno bodo dobivali hrano, obleko in stanovanje ter po trideset dolarjev na mesec. Prav nič ne bodo mrmrali vedo, da je ta njihova žrtev absolutno potrebna.

Nekateri kapitalisti pa ne poznajo take požrtvovalnosti. Mnogim je vlada zgradila na svoje stroške nove tovarne ali pa izboljšala oziroma povečala stare; obljubila jim je naročila v znesku več milijonov dolarjev, pa so se še vedno obojevali. Milijonska naročila jim niso bila dovolj. Hoteli so, da bi jim vlada zajamčila toliko in toliko dobička. In stavi so pogoj: Tovarne bomo obratovali, če nam kongres ne bo nabil previsokih davkov.

Zavladal je zelo neugoden položaj, in vlada res ni vedela, kaj početi. Komisija za narodno obrambo jim je na vse mogoče načine prigovarjala, toda ostali so trdovratni.

Naposled je komisija dala največjo koncesijo, kar jih je mogla dati. Tem puntajočim se kapitalistom je rekla: — Prevzemite naročila in začnite obratovati s polno paro. Če vam bo pozneje naložil kongres res previsoke davčine, se smete premisliti in preklicati kontrakte.

To je zaleglo. Takoj so bili pripravljeni skleniti pogodbe pod tem pogojem.

Ford Motor Company je na primer sklenila z vojnim departmentom kontrakt za 4000 aeroplanov motorjev Pratt & Whitneyevoga modela. Ford bo začel tudi kmalu izdelovati letala po načrtih svojih inženirjev.

Nadalje je sklenil vojni department kontrakt s Consolidated Aircraft Corporation v San Diego, Cal., za zgradnjo 54 štirimotornih bombnikov, ki bodo veljali nad štirinajst milijonov dolarjev.

Fairechild Airplane Corporation v Hagerstown, Md., bo zgradila sto vežbanih letal, dočim bo Hercules Powder Company zgradila v Radford, Va., smodnišnico za 25 milijonov dolarjev.

North American Aviation je sklenil akontrakt za 700 letal, ki bodo veljala enajst in pol milijona dolarjev, dočim bo Chryslerjeva korporacija zgradila za 53 milijonov dolarjev tankov.

Industrijalci so zaščiteni

pred vsako izgubo. Nova odredba se namreč glasi: — Podjetje naj začne takoj obratovati. Če ne bo zadovoljno z dobički in raznim kongresnim odredbam glede zaščite vloženega kapitala, sme prenehati z obratovanjem in "zaštrajkati". Podjetje, ki bo to storilo, je upravičeno zahtevati od vlade povrnitev vseh stroškov, ki jih je imelo do tistega dne z vladnim naročilom.

Vladna naročila bodo šla vboodče kaj naglo izpod rok, toda industrija si je zajamčila zelo vplivno sredstvo, s katerim ji bo mogoče vplivati na kongres. Kongresnikom bo namreč neprestano pred očmi pretnja: — Če industrijo preveč obremenimo, bo nehala obratovati.

Sodišče vzdržalo razsodbo NLRB

Po več kot tri leta trajajočih zavlačevanjih in zaslisanjih, je okrožno prizivno sodišče vzdržalo razsodbo, ki jo je izrekel Delavski urad (NLRB) glede Yale and Towne Manufacturing Company.

Predsednik kompanije je W. Gibsona Croy, Jr., ki je obenem tudi predsednik Ameriške trgovske zbornice.

Vsled pritožbe United Electrical, Radio and Machine Workers (UERMW) je začel Delavski urad preizkovati razmere pri omenjeni družbi ter dognal: da družba podpira kompanijo unijo; da je delila letake, s katerimi je skušala vzbuditi vtis, da člani UERMW prete delavcem z nasiljem; da je dovolila kompanijski uniji organiziranje, ni pa tega dovolila UERMW; da je zaposlila več oseb, ki so preiskovali unijsko aktivnost med delavci; da je delila med delavce protinijski list "Industry and Labor", in da je zaposlila iz službe tri delavce, ki so se vdeleževali v unijskem gibanju.

Delavski urad je naročil družbi opustiti protinijsko aktivnost; sprejeti mora nazaj omenjene tri delavce ter jim plačati vso zaostalo plačo. Yale and Towne Manufacturing Company je dobila zadnji čas velike kontrakte za narodno obrambo.

Štrajkarji pred sodiščem

V Bay City, Mich., se bo moralo deset štrajkarjev zagovarjati zaradi nedostojnega obnašanja. Ko je pri Brownhoist Corporation izbruhnil štrajk, so napadli policijo, ki je delala red pred tovarno.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Baker, President; J. Lupsa, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. - Subscription Yearly \$6. - Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za šest let \$1.50. - Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. - Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: Chelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

MUSSOLINJEVI NAMENI

Italija je naznanila, da namerava z napadom na angleško Somalijo v Afriki dobiti kontrolno nad Sueskim prekom ter s tem preprečiti življensko črto Anglije.

Če pa natančneje zasledujemo razvoj v Iztočni Afriki, vidimo, da je Mussolinijev namen povsem nekaj drugega.

Italija že precej dolgo ni izvajala nobene zmage. Ker pa Mussolini zelo rad govori o zmagah, postaja domače prebivalstvo nestrpno ter se vprašuje: — Kje so uspehi, ki jih ima duce vedno na jeziku?

Treba je torej nekaj doseči, kar bo Italijane zadovoljilo in dvignilo njihovo moralo. Za silo bi zadostovala vsaka še tako brezpomembna zmaga.

Angleška Somalija leži na južnem obrežju Adenskega zaliva. Na najožji točki ob angleški obali je zaliv sto milj širok. Je pa še ozki predel, ki je z zavzetjem Francoske Somalije že v italijanskih rokah, in sicer pri Bab el Mandebu.

Tiste ožine Mussolini dozdaj še ni zaprl, ker mu manjka velikih topov.

Če Italija ne more zapreti pri Bab el Mandebu petnajst milj široke ožine, kako naj zapre šestkrat širši zaliv?

Da Anglija ne pripisuje Somaliji prevelike strateške važnosti, je razvidno že iz tega, ker je ni kaj prida zavarovala Tam ima namreč samo somalijski velblodji kor in dva bataljona infanterije.

Poleg namena, da utrdi svoj vpliv doma, ima Mussolini še druge namene.

V Abesiniji ima močno garnizijo, približno 114 tisoč mož. Zaradi deževne dobe pa iz Abesinije ne more napasti angleško-egipčanskega Suez in kolonije Kenye, navzlic temu ima pa del armade vedno zaposlen.

Somalijski velblodji kor je precej aktiven in je izvedel že nekaj hudih udarcev na italijanske postojanke. Mussoliniju bi se vsled tega izplačalo zasesti Somalijo. Čimveč angleških kolonij bi imel v svoji malhi, tembolj odločilna bi bila njegova beseda ob konferenčni mizi.

Novica o angleškem porazu v Afriki bi se razširila po vsem mohamedanskem svetu ter bi omajala vero v angleško moč in nepremagljivost.

V zapadni del Angleške Somalije prodirajo tri italijanske kolone: ena iz Abesinije, druga iz Italijanske Somalije in tretja iz Francoske Somalije. Francoska kolonija je torej postala — prvič v sedanji vojni — oporišče totalitarne sile.

Italijani so zasedli mesto Zeilo, majhno pristanišče v zapadnem delu Somalije. Zeila je oddaljena 50 milj od najbližjega italijanskega ozemlja. Iz Zeile je pa le par milj do Džibutija, glavnega mesta Francoske Somalije. Okupacija Džibutija je bila določena ob sklenitvi premirja med Italijo in Francijo. Iz tega mesta je najbrž tudi dospela kolona, ki je zavzela Zeilo.

Znatno večja nevarnost pa preti Suezu od dveh italijanskih divizij, ki sta baje koncentrirani ob italijansko-egipčanski meji. Toda diviziji ne bosta imeli posebno lahke naloge. Libijska meja je namreč oddaljena šeststo milj od Suez. Pot vodi po težavnem terenu preko reke Nil ter mimo prvotne angleške mornariške baze v Aleksandriji.

Italijanska sila v Libiji — nekako 300 tisoč mož, — se zamore poslužiti preko Egipta dveh poti, toda obe sta silno nevarni in težavni.

Anglija ima na Bližnjem iztoku štiri divizije, približno 60 tisoč mož. Zapadno od Nila jih je le malo, toda v slučaju potrebe bi se jih dalo poslati na ranljive točke. Angleška armada in angleška mornarica bi otežkočili zavzetje Aleksandrije. Pomagala bi jima egipčanska armada — 20 tisoč rednih vojakov in 80 tisoč neorganiziranih rezerv.

Egipt je že prekinil z Italijo diplomatske zveze. Z Italijo sicer še ni v vojni, toda v slučaju invazije bi se prav nič ne pomišljali stopiti v njo.

V skrajnem slučaju bi se mogli Italijani poslužiti stare karavanske poti, vodeče od libijske meje preko Libijske puščave do Nila. Ta poti vodi precej južno od obali ter je dolga 450 milj. Ob nji je le malo oaz. Pomanjkanje vode bi povzročalo vojakom neizmerne težave. Italijani bi prej vse drugo poskušali, predno bi izbrali to pot.

Za Italijane je sedaj najugodnejša prilika, da kaj dosežejo v Afriki. Pozornost vsega sveta je namreč osredotočena na borbo med Anglijo in Nemčijo, in ves svet je radoveden, če bo Hitlerju uspelo doseči največji cilj — zasesti Angleške otoke.

Iz Jugoslavije

Največja stavba v banovini Hrvatski.

Iz Zagreba poročajo: — Štirinajst velikih silov bodo zgradili v banovini Hrvatski. Od kar imamo Privilegirano d. d. za silose, je bil prvi žitni silos zgrajen v Mostarju in je vanj mogoče spraviti 5,000 ton žita. To je velikega pomena za prehrano tako ubožne pokrajine, kakršna je Hercegovina. Zdaj je razpisana licitacija za zidavo žitnega silosa v Gospiću, kjer bodo lahko spravili 1,500 ton žita. Nadalje bodo v kratkem postavili velik pretvorilni silos v Sisku s kapaciteto 500 vagonov in izvozilni silos v Vukovaru za 800 vagonov žita. Nadalje bodo zbiralni žitni silosi postavljeni v vseh važnejših hrvatskih krajih, tako v Bjelovaru, Novi Gradski, Kostanjevi, Bihaću, Prijedoru, Slavonki Požegi, v Djakovem, Našicah in Čaplini. Hladilna silosa bosta postavljena v Zagrebu in v Brckem.

Vsa ta velika javna dela, ki so bila izprva predvidena za vrsto let, bodo izvršena v dveh letih. Tako bo banovina Hrvatska lahko posledje izkoriščala 14 velikih silosov, v katerih bo prostora za tisoče vagonov žita in krme. To bodo največje stavbe v banovini Hrvatski. Ob tej priliki, ko tudi v Jugoslaviji pristopamo k načrtni zidavi silosov, je zanimivo pogledati nazaj, kako so posamezne države skrbele v tem pogledu pred 50 in 100 leti. Tega je nekako 120 let, ko je po hudih napoleonskih vojnah nastopila po Srednji Evropi in tudi na Slovenskem huda suša, slaba letina in s tem doba lakote. V šentpeterskem gradu v Stražišču pri Kranju, v tamkajšnji kapelici, lahko vidimo še danes zanimiv spomin na tiste čase. Na veliki tabli je na eni strani cenik posameznim vrstam žita iz lakotnega leta, na drugi strani pa cenik iz prihodnjega leta, ko je bila žetev zopet obilna. Na vrhu te table pa je pripravljen korec, s katerim so delili lačnim, ki so prihajali iz velikih daljav, tako zvano rumfortarsko juho. Prav ti časi so dali tedanjim oblastnikom povod, da so razmišljali, kako bi se pripravili za hude čase, ki bi zopet utegnili priti. In zmislili

so si tako imenovani "občinski koš." Vsaka občina je bila dolžna urediti si majhno kaščo in znesti vanjo del žitnega pridelka, ki bi bil namenjen za slabše čase. Župani ljubljanske okolice so na primer napravili v tem pogledu kar poseben pravilnik. Temu zgledu je sledila tudi bivša mala Srbija in prav tako ustanovila svoje občinske koše. Kakor vidimo, silosi niso nobena velika nova iznajdba. Razlika med starimi koši in silosi je samo v tem, da so silosi namenjeni prostranejšim pokrajinam, ne samo majlim občinam. Inve silos je nam tuje in ko imamo že 120 let svoj domači izra — kašča ali koš, bi bilo pač umestno, da se opremo v Jugoslaviji teh dveh domačih izrazov.

Miši obubožale celo občino.

Občina Vrbovec v okraju Krizevci je ena izmed najbogatijših občin daleč naokrog.

Kljub temu pa je v pretekli zimski popolnoma obubožala in občani, 22,000 po številu, so v največji bedi. To se zdi na prvi pogled čudno, vendar je pa dejstvo. Ogromna mišja nadloga je preteklo jesen navalila vso žetev. Živini je prinajala krma, ker je bilo narve v preteklem poletju zelo malo in so povodnji povzročile veliko škodo. Da bi pomagale hudo prizadetemu prebivalstvu, so oblasti v teku preteklega zime in pomladi poslale 34 vagonov koruze in 14 vagonov pšenice v Vrbovo. Tudi za živino je bilo poslanih 26 vagonov mrve in elame. Ker tudi letošnja letina zelo slabo kaže, nima obubožana občina nobenega upanja, da bi spet prišla do prejšnjega blagostanja.

90 letni starček prehodil 120 kilometrov.

Te dni je prišel v Sarajevo 90 letni Avdija Hantarović, po poklicu študenčar, iz svoje rojstne vasi. Veliko razdaljo 120 kilometrov je krepki starček prehodil v razmeroma kratkem času. Pri svojem prihodu v Sarajevo niti ni bil preveč izmučen, ker je z veseljem odgovarjal na vprašanja radovednih ljudi. Ponočno je pripovedoval o svojih doživljajih

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
48 velikih strani:
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČJO IN RUŠJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKŠKE K NEMČJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMOND ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjane po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

za časa turskega gospostva in njegove oči so se zasvetile, ko je poročal o bojih, katerih se je udeležil za svobodo svoje zemlje. Posebno podrobno je opisoval praske z Avstriji ob okupaciji l. 1878.

Prerokovi trije zmaji.

V Sidu se je pojavil prerok z dolgo brado in oznanjal svetu, da bodo proti koncu letošnjega leta zavladali na svetu trije zmaji. Zato poziva svet k strogi pokori. Gotovo bi prerok še marsikaj prerokoval, če se ne bi vmešali orožniki in ga spravili v zapor. Prerok je nekak Franjo Vidaković iz Sente, ki se kar poklikno peča s prerokovanjem.

Peter Zgaga

Prejšnjo nedeljo je bil 18. avgust.

Ta dan je v letih pred svetovno vojno stara Avstrija svečano praznovala.

Vojasstvo, šolska deca, duhovščina in uradništvo — vse je skrbelo, da sta bili izkazani čimvečja čast in slava presvetlemu vladarju.

Učitelji niso mogli dovolj jasno dopovedati mladini, da presvetli cesar vsako jutro zjutraj ob petih vstane, da je ljudomil oče vsem svojim narodom, da jim vlada s pravilno roko in s poštenim sremem, in da nikdar ne more preboleli izgube presvetle cesarice, katero je usmrtil grad Italijan.

Toda presvetli cesar je tako doberljiv in usmiljen, da morena v silice — kar bi bil po vsej pravici zaslužil, ampak mu je pustil življenje in ga je dal le do smrti zapreti.

Avstrijo so nam označevali kot najmočnejšo državo, ki

se jo vse sosede boje in ki je premagala v svoji dolgi zgodovini vse svoje sovražnike.

Dopovedovali so nam, da cesar ne dela med svojimi narodi nobene razlike, da so mu vsi enako dragi in ljubi ter da je vsem dober in skrben oče.

In ko je zabučala himna "Bog ohrani, Bog ovari..." nam je rodoljubno navdušenju kar po hrbtih zagomazdele.

Pozneje smo zvedeli, da ni bilo vse tako, ampak da so naz učitelji, v strahu za bomo skorjico kruha namenoma pitali z lažmi.

Na svetu ni bilo bolj trilega državnega ustroja kot je bila Avstrija. Slovanski narodi so morali hlapčevati Dunaju; pokojna avstrijska cesarica je s svojimi pustolovščinami prekašala najbolj razuzdane kurtizanke, in njen morilec je le bil zato obsojen na dosmrtno ječo, ker je bil umor izvršen na švicarskih tleh, Švica pa ne pozna smrtnih kazni.

Staremu cesarju se ni zdelo vredno, da bi se poleg nemščine in madžarsčine naučil še kakšnega slovanskega jezika, dasi je bilo v Avstrogrški več kot polovica prebivalcev slovanske krvi.

Ni znal ne češčine, ne poljščine, trditvi, da zna hrvatsko, je pa dala povod njegova pripomba "brafo Horvati!", ki jo je izrekel nekoč, ko je hotel Hrvate prav posebno pohvaliti.

In pozneje smo zvedeli, da je bila resnica, kar so nam zatrjevali učitelji o njegovem zgodnjem vstajanju.

Da, možak je sleherni jutro, poleti in pozimi, vstal ob petih ter se odpravil k svoji ljubici, gledališki igralki Schrat-tovi. Vedel je, da je Dunajčanom ti njegovi obiski splošno znani, ni pa hotel, da bi ga srečalo preveč ljudi.

Toda naj je bilo že kakorkoli. Če izvzamemo Hrvate in Slovence, se vsem narodom, ki so nekoč tvorili avstroogrsko monarhijo, danes dosti slabše godi kot se jim je godilo pod habsburškim žezlom.

Čehi so po dvajset let trajajočim svobodnem razmahu zašli v suženjstvo, kakršnega še niso bili deležni v svoji dolgi zgodovini. Istotako tudi Poljaki in Malorusi.

Slovaki so s svojimi izdajstvom kupili svobodo, ki je slabša od vsakega suženjstva. Madžarom obljubuje sedanji srednjeevropski vladar nekaj več ozemlja, da mu bo mogoče ob ugodnem času pograbit večjo Madžarsko kot je današnja.

Nemško prebivalstvo nekdanje Avstrije je koprnelo po združitvi z materjo, pa ga je le kruta mačeha sprejela v svoje okrilje.

Edinole Slovenci in Hrvati so v družbi Srbov svobodni, dočim je njihovi neodvisnosti že pred leti odzvonilo. Zdaj v strahu čakajo, kdaj bo odklenalo tudi njihovi svobodi.

Člani nekdanje habsburške vladarske rodbine so se raztepli po svetu. Največ jih je v Ameriki.

V kakšnih časih živimo? Človeku se zdi, da se je začelo zgodovini strahovito muditi. Temeljite spremembe, ki so bile svoječasnno komaj v nekaj stoletjih mogoče, se sedaj v nekaj letih završujejo.

Preko noči padajo države. Ne kakšna umetna politična skrupulca, pač pa države, o katerih je bil ves svet trdno prepričan, da so zgrajene za večno.

Ze vsaj po človeških pojmlih za večno.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DARILNE POŠILJATVE

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	—	—	\$ 2.30
200 DIN.	—	—	\$ 4.40
300 DIN.	—	—	\$ 6.50
400 DIN.	—	—	\$ 8.50
500 DIN.	—	—	\$ 10.25
1000 DIN.	—	—	\$ 20.—
2000 DIN.	—	—	\$ 39.—

V DINARJIH

V LIRAH

100 LIR.	—	—	\$ 5.30
200 LIR.	—	—	\$ 11.50
300 LIR.	—	—	\$ 17.—
400 LIR.	—	—	\$ 23.—
1000 LIR.	—	—	\$ 55.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo izkazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
111 FOTNIŠKI ODDELEK 111
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

Kako sem postal spet učitelj

Pršli so taki časi ko sem moral postati še enkrat učitelj. Kmalu sem spoznal to, česar kot mlad učitelj nisem spoznal: da se otrok, gredeč s svojo rastjo uči, da je vse njegovo učenje način branja njegove rasti, da se pojav njegovega individualnega razvoja. Mogoče so nam bili v šoli kaj slabejši povedali, a česar človek "lastnoročno" ne odkrije, ostane zmeraj le pusta teorija. Če bi nam pa bili naši učitelji metodike dan na dan vtepal v glavo da sta sleherna nepotrpežljivost in sitnost spriču otroškega napredovanja v učenju odveč in celo narobe, da se vse učenje dogaja, da z nastajanjem nastaja in da vsi izsledki sami po sebi nastajajo, potem bi bili bolj veseli stopili pred otroke in bi ne bili zasenčeni sile. Zares mi je bilo v veliko spoznanje, da sem videl, kako se je zdaj temu zdaj onemu otroku "posvetilo v glavi," bilo je kakor bi se začela razvijati cvetka. Zakaj hočemo cvetlične popke svojih rož nasilno odpreti? Kdor zna počakati, se pravi, da zna potrpeti. Potrpljenje pa je poglavitna čednost učitelja. Dasi je ta modrost že neskončno stara, se je mora sleherni učitelj zmeraj in zmeraj iznova naučiti, ker je najprej v teoriji. Čim postane živ in dejanska, ki jo kak učitelj zagreši, se raztaja v dobrohotnem tonu, ki brez njega ni nobenega potrpljenja, in se razblini v nič.

Če smo prej dejali, da se v otroku vse samo razvija, pa je zdaj vse učiteljeva stvar. Potrpljenje, dobrohotni ton — so samo stvar učitelja, on sam je mora zahtevati od samega sebe. Ta zahteva je sama po sebi izpolnjena, če vse svoje sodelarje ljubi sam od sebe in samoumevno. Učenec, ki spozna, da ga ima učitelj resnično rad, bo storil vse, kar le zmore.

In tako je ljubezen poglavitna podlaga slehernega učiteljevanja. Iz ljubezni vzkalita najbolj plemeniti učiteljski čednosti: potrpljenje in dobrohoten naglas v poučevanju. Res je, ljubezen ni moči zapovedati. Priznam, da spočetka nisem mogel ljubiti vseh učencev. Spriču nekaterih sem občutil naravnost nekaj zoprnega. Preteklo je četrto leto, preden sem vzljubil tudi najbolj zanikrnega učenca. Premagal sem v sebi vsakršno nenaklonjenost in zoprnost.

Odtlej je vse dobro in sem poln trdnega zaupanja. So pripomočki in so načini poučevanja, ki jih je treba poznati. Take stvari poznajo tudi poljedel-

ski delavci in vrtnarji. Povod je potrebna ljubezen do dela. Temeljna zmožnost učitelja je, da zna ljubiti. Te zmožnosti mu ne more dati nobeno učiteljske imeti jo mora sam, ali si jo pridobiti z leti s tem da se zna premagovati in zatirati svoj lastni jaz. Nobenemu človeku ni dana takšna prilika, da doseže modrost, kakor vprav učitelju. Nikomur ni dano tako kot njemu, da samega sebe vzgoji v resnično popolnega človeka. Če bi stopal po taki poti dalje, potem bi bil učitelj resnični vzgojitelj človeštva.

Vse to je že zdav naj znano, bilo je že zapisano in povedano. Vendar sem spoznal, da so te modrosti vsak dan nove, nove vsaj glede njihove uporabe. Sleherni učitelj pa ne le, da mora priti do tega spoznanja, marveč mora to vsak dan začeti iznova izvajati. Zakaj, saj ni noben učitelj tako božanski, da bi spet in spet ne omagal, pa bodi da zaradi same učen-

nosti in izčrpanosti, kar se zgodi zmeraj, če človek daje ljubezen iz sebe.

Do dna sem spoznal, da je mnogo lažje pridagovati s prižnice, poučevati s katedra, navduševati s tribune, izza pisalnika pošiljati pesmi v svet ali pisati ganljiva pisma, ko vzgojiti enega samega otroka. In prav tako jasno sem spoznal, da brez ljubezni ne bi bil moj pouk prav nič vreden in da brez ljubezni ne bi bilo dobro te in brez dobrote nobenega potrpljenja — da torej vse zavisi od mene, da je sleherna napaka le moja in da vsakršen napredek in moj napredek in moj uspeh, marveč je to delo in dogajanje učenca.

Moja spoznanja so kot spoznanje prastara, kot dejanje pa so vsakokrat nova. Vse to ne velja samo za osnovnošolske učitelje, marveč je splošno veljavno in glede na to ni nobene razlike med osnovnim učiteljem in profesorjem srednjih in višjih šol.

Iz Jugoslavije.

Krsto s truplom svoje žene je spremljal, pa se smrtno ponesrečil.

Četnikom vojvodi Ristu Mladenoviću iz Klenika pri Kumanovu je zbolela žena in jo je dal prepeljati v bolnišnico v Skoplje. Tam so ženo operirali, toda operacija se ni posrečila in žena je umrla. Mladenović je dal truplo prepeljati domov, toda med potjo se je avtomobil, na katerem se je peljal Mladenović, na nekem ovinku prevrnil. Mladenović je bil pri tej nesreči tako hudo ranjen, da je kmalu umrl. Rajni Mladenović je bil v vseh srbskih osvobodilnih vojnah četnik in je bil za svojo hrabrost večkrat odlikovan. V zadnjem času je bil župan v svoji rojstni občini.

Strašno dejanje od obupa zmedene matere.

V Subotici je živela 36 letna Terezija Szabo s svojim možem in številnimi otroci. Žena, ki se je morala s težavo boriti za vsakdanji kruh, je bila hudo bolna na pljučih. Zadnji čas se je njeno stanje tako poslabšalo, da so bili po mnenju zdravnikov njeni dnevi šteti. Še pred dvema mesecema je dala uboga žena življenje malemu otroku, kar je njeno bolezen še poslabšalo. Kljub temu pa je hodila še vedno v službo, da bi

PESMARICA
"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

mogla prehraniti svoje otroke, ki so vsi bolehnii. Mati je bila vsa obupana, od hude vročine, ki jo je povzročila njena bolezen, se ji je zbledlo in sklenila je vse otroke pomoriti. Vzela je britev svojega moža in najprej prerezala vrat 2-letnemu Vojislavu. Na vpitje otrok so prihiteli sosede in zeli nesrečni materi britev iz rok. Vojislav je bil takoj mrtev. Če ne bi pravočasno prihiteli sosede, bi obupana mati gotovo zadala vsem svojim otrokom smrtno rano. Nesrečno mater so morali zvezano na rokah prepeljati v bolnišnico.

Pokoj po 45 letih

V Columbus, S. C., je stopil v pokoj mestni jetniški čuvaj M. P. Kramer. Svojo službo je vestno vršil dolgi 45 let.

S seboj je vzel železen stol, na katerem je predsedal skoro polovico stoletja.

Kitajski jedilni list

Vsak, ki je bil kdaj na Kitajskem, je nedvomno spoznal, kako velik pomen pripisujejo Kitajci kuharski umetnosti. O tem je bilo napisano že izredno mnogo in sicer s tehničnega, higienskega, socialnega, umetnostnega in celo filozofskega stališča.

Mnogi in pogosto prav oni, ki Kitajce najbolj poznajo, trdijo, da je popoln nesmisel trditi, da Kitajci jedo vse. Lin Yutang sicer piše v svoji knjižici "Moja dežela in moj narod": "Mi smo nedvomno edina bitja na zemlji, ki jedo vse." Toda ni pravila brez izjeme, kar velja tudi v tem primeru. Kitajci ne jedo sira, ki se jim ga bi. Niti pri stalnih stikih z Mongoli in belokožci se niso mogli privaditi sira. Kitajski kuharji, ki so prisiljeni pripravljati jedila po evropskem načinu, in kitajski slugi, ki ta jedila morajo nositi na mizo, doprinašajo prave žrtve, če morajo servirati sir.

Kitajci se preživljajo z vsem kar pa velja predvsem za srednje plasti prebivalstva. Oni, ki imajo najbolj čudovit jedilni list, pa spadajo k dvema ekstremoma: to so najbogatejši in najrevnejši. Reče se mora zadovoljiti s tem, kar mu pač narava nudi. Če je hudo pomanjkanje in mu favna nudi kuščarje, jih pač je. Če mu pa flora ne nudi nič drugega, kakor drevesno skorjo, se mora zadovoljiti tudi z njo. Zgodj se tudi, da mu ne nudita ne flora ne favna nič in ubogi Kitajec mora iskati svojo hrano celo med rudninami. Bogataš je v garnirani obliki to, kar revež uživa takšno, kakršno najde. Bogataš si včasih skrbno izbere pri nakupu kakšno posebno živilo ali pa si ga sam pridela, odnošno vzgoji.

Po starih letinah se na Kitajskem znatno zmanjša število psov, pač zaradi tega, ker jih ljudje pojedjo, prav tako kakor mačke, miši in celo podgane. V glavnem se z njimi preživljajo najrevnejši ljudje, toda tudi bogataši se ne odvrčajo s studom od takšnih jedi, temveč jih imajo na svojih jedilnih listih kot posebne slaščice. Če že jedo pse, mora biti pes posebne pasme. Tako je poseben priljubljen pes pasme "čau", ki je baje posebno okusen, če ga krmito dalje časa z izbrano hrano. Tega psa so baje vzgojili s križanjem lisice s samojedskim polarnim psom. Razlikujejo tri vrste pasme čau: črne, rjavkaste in bele, zahteva pa je, da morajo imeti psi vseh treh vrst črne gobce. Par psov te pasme imajo za čuvaje v italijanskem konzulatu v Saughaju.

Reveži jedo vse vrste miši od poljskih miši do podgan. Bogatašem prija le bele miši, ki so bile zrejene po predpisanih pravilih.

Strupenih reči Kitajci ne je-

do, kar je pač razumljivo, ker bi se zastrupili, vendar pa jih uživajo kot zdravilo, odnošno kot protistrupe v nekaterih jedilih. Tako na primer pripravljajo kačje meso, pomešano z mesom strupenih in nestrupenih kač in sicer v razmerju 2:3.

Kar se tiče kuhanja jedil, Kitajci ne poznajo izjem. Kuhajo vse. Surove uživajo le urade bele miši, pomočene v medu. Sicer pa jedo vsako jed le kuhano, ne glede na to, ali gre za živalsko ali rastlinsko. Kuhajo celo vodo za pitje in pijejo le tople pijače, če le moreče čaj.

Gastronomija je postala prava veda in visoka umetnost na Kitajskem je pa dosegla tako popolnost, da se s Kitajci ne more meriti noben drug narod. Francozi, ki se ponašajo, da obvladajo kuharsko umetnost popolnoma, so proti Kitajcem le navadni sušnarji.

Kako zelo Kitajci cenijo kuharsko umetnost, nam kaže tudi to, da je eden izmed njihovih svetnikov cesarski kuhar Yieh Ya, ki je živel okrog leta 260 pred Kr. Yieh Ya je spadal med najodličnejše može države in je imel mnogo častnih naslovov in sicer samo zaradi tega, ker je znal pripravljati v resnici kraljevska jedila.

Kakor drugi narodi, imajo tudi Kitajci svoja priljubljena jedila. To so razna kačja jedila, ki jih pripravljajo navadno kot omake in so obložena s koščki kač. Ena izmed najbolj priljubljenih jedil Kitajcev je tako zvana omaka iz eto kokoši. Recept je približno takšen: Večje število kokoši (po predpisu jih mora biti natančno 100) je treba kuhati več ur tako, da meso da od sebe vse svoje sokove ter da se obseg tekočine s kuhanjem zmanjša toliko, da zadostuje za približno pet oseb. Potem je treba dodati v omako olupljenega gada povsem očiščenega tudi najdrobnejših kosti. Njegovo meso se kmalu razkuha ter se spremeni v nekakšno kašo. Na to je treba jed odstraniti z ognja, da se ohladi. Šele ohlajeno omako je treba servirati. Toda vsakemu se ne posreči pripraviti to jedilo, zato mora biti pravi kuharski mojster. Prava katastrofa bi že bila, če bi v gadu ostala koščica, ki bi pripomogla sladokuscu na oni svet.

Priljubljena kitajska jed so tudi šape tibetanskih medvedov. Zelo znana poslastica so kobilice zlasti na jugu, da ne govorimo o govnočah, ki jih jedo predvsem revni ljudje, ali o plavutih morskega psa, ki jih lahko dobite v vseh kitajskih restavracijah, dalje o "stoletnih jajcih" in o drugih posebnostih, ki jih lahko najdete na jedilnem listu v vsaki večji gostilni. Nič nenavadnega ni jedilni list, ki je podoben bolj brošuri, in obsega seznam nič manj kakor 280 jedil.

Tuji, ki prihajajo na Kitajsko pa navadno obiskujejo gostilne, kjer jim gostilničar postreže z jedmi, ki ustrezajo njihovu okusu. Nezaupljivim ljudem je seveda težko jesti jedi, ki jih niso vajeni. Čudnih kitajskih jedi večina tujcev navadno ne izbira že zato, ker so zelo draga in ker jih je treba pripraviti po naročilu

Samostan za zakonce

V mestu Plocku ob Visli imajo nenavaden samostan, v katerem živijo samo zakonci, jo tudi kokoši. Dobrodo se ki opravljajo svoja dela kot menihi in nune. To je edini samostan za zakonske dvojice na svetu in so ga osnovali leta 1893 s posebno carsko odredbo.

Vodi ga škof, ki je v Lipskem študiral narodno gospodarstvo. Zavoljo tega je organizacija zavoda trgovska. Vsak pripadnik oziroma pripadnica tega samostana se bavi s kakšnim rokodelstvom, sestre redi, jo tudi kokoši. Dobrodo se ki uporabljajo za vzdrževanje samostana ki pripada starokatoliški cerkvi. Ta cerkev dovoljuje duhovnikom enako kakor stanovanjem v samostanu zakon. Zato je tudi škof poročen.

Ako nimate Priročni Atlas, lahko ga dobiti samo za 25 centov v gotovini ali znakah.

Poučni spisi

- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
- BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjižico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižici so vsa pojasnila in zakoni za naseljene. Cena 35c.
- DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski apls 9 denarju. Cena 50c
- DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal Sebastijan Knépp. 240 strani. Cena \$1.25
- DOMAČE ŽIVALI. — Spisal Damir Feigel. 72 strani. Cena 50c
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trdn vez. Cena \$1.50
- Zelo koristna knjižica za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; silke.
- GOVEDOREJA. Spisal R. J. J. J. 143 strani. 8 slikam. Cena \$1.—
- KOKOŠJEREJA. Sestavil Valentin Razinger. 62 strani. Broš. Cena 50c
- KNJIGA O LEPEM VEDEDJU. (Urbani.) Vez. Cena 75c
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 strani. Cena 50c.
- KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.
- MLEKARSTVO. Spisal Anton Fevc. 8 slikam. 168 strani. Knjižica za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c
- NAJVEČJI SPISOVNIK. — 156 strani. Cena 50c
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 25c
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... Knjižica je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolarstvo. Cena \$1.—
- ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- PRAKTIČNI RAČUNAR. Trdn vez. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjižica trdlo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 50c
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.25
- UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—
- VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavil H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—
- VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljivi poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.—
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 West 18th STREET NEW YORK

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

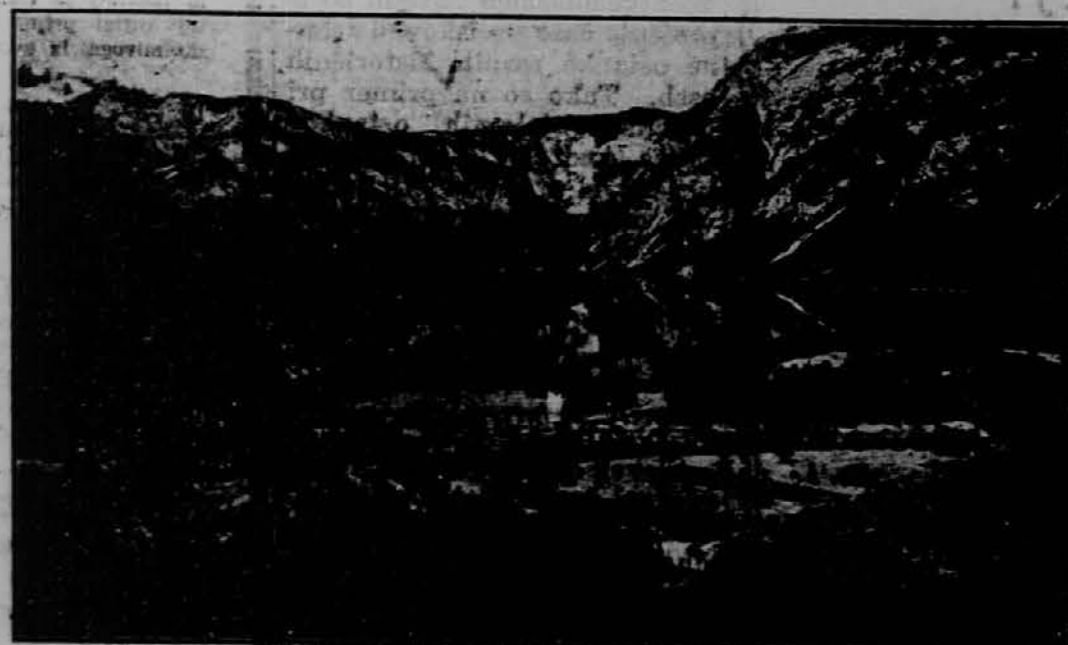
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotiskju na dobrem papirju vas stane

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

A. M.:

Filip Kette in njegov sin Dragotin

2

Ta pa se je zavedal velike važnosti svoje obojne službe. V šoli primem otroka za roko, je mislil, v cerkvi primem njegovo mater za sree. Zares je bil Filip Kette kot učitelj in organist umetnik, ki je vzbujal v mladih in v ljudstvu hrepenenje po novem, boljšem in lepšem življenju.

Morebiti je že tudi sam čutil, da leta njegovega potovanja ne bodo več dolga. Zaradi svoje sina Dragotina je poslej oče svoje poti ubiral tako, da je bilo tudi sinu lažje ubirati plemenite strune. To moremo spoznati zlasti iz Kettejevih mladinskih spisov, priobčenih v "Angečku in Vrten". Marsikaj nagibov za to vrsto slovstva je dobil pri očetu.

Sin Dragotin je morda slutil, a nikoli ni prav izvedel, kaj je oče Filip zanj trpel in žrtvoval od onega časa, kar je njegov otrok izgubil mater. Kako šele bi zadeli očeta dogodki, ki jih je sin Dragotin kmalu po smrti svojega očeta doživel na gimnaziji...

Prijateljsko soglasje med učiteljem Kettejem in med župnikom Torkarjem v Košani se je vsako leto iznova lepo izkazalo na začetku meseca maja. Tedaj sta drug drugemu prila naproti z bratovsko naklonjenostjo. Župnik je povabil učitelja na Filipovo godovno vezovanje v župnišče; učitelj pa je župniku, vnetemu šmarničarju, z izbranim slovesnim petjem uvedel s cerkvenega kora šmarnično pobožnost.

V košanski cerkvi sv. Štefana se je v majniških jutrih videlo, pa še bolj slišalo in čutilo, kako sta si oltar in kor v krasni harmoniji. Pač je moralo župnika pred oltarjem prevzeti, ko je zaslišal s kora organistov mogočen samospjev:

"Prišla pomlad, je že vesela. Čvetica se je razcvetela, ki vsak jo ljubi, rad ima; prelepa bela šmarnica. Še mene kliče ta cvetice, da k tebi bližam se, Devica. Ozri se milo še name, ozdravi bolno mi sree."

Ko je organist Kette v župnišču izvedel, katera pesem je župniku Torkarju še posebno draga, sta poslej večkrat zadoneli po cerkvi dve, menda še danes med ljudstvom priljubljeni pesmi: "Duša moja, poj veselje," in "O, Devica Pomočnica." Pa če so pevec oponašali organistu, češ, da je prva kakor druga pesem že do naveličanja prepeta. Jih je zavračal: "Na, kaj hočete! Lepa pesem mora vselej najti lepo sree."

Organist Kette svojega pevkega zbora ni samo učil, marveč tudi vzgajal. Ob velikih praznikih je s pevskim zborom vred in s svojo domačo družinico pristopil k obhajalni mizi. Iskal je zase in za svoje novih moči, ali — kakor bi dejal pesnik Dragotin — "popolnitve" tam, kjer se v resnici vse to najde.

Ob slovesnih praznikih so organistu Ketteju zapele orgle, da so se tresla in zavrevala stekla v cerkvenih oknih. Ljudje v cerkvi pa so strmeli nazaj, na mesto naprej. "Gospod Kette, danes ste igrali na dvojne orgle. Ne vem, če so še vse šipe v oknih cele," je nekoč na Štefanovo v znamenju priznanja pripomnil organistu Dominikov oče, kakor je slišal sam iz župnikovih ust. To je bilo o božiču.

Sveti Štefan, dijakon in mučenec, ni sicer košanski farni patron, marveč je to sv. Štefan papež in mučenec, ki se praznuje 3. avgusta. Pa organist Filip je hotel za god sv.

Štefana, prvomučenca, pokazati, da je prejel po njem tudi košanski farni patron svoje ime.

(Tudi organistov sin Dragotin se je v dijaških letih ob počitnicah rad pridružil pevce na koro; tako je bila na koro zbrana vsa Kettejeva družina. Če bi bilo ravno treba, bi že domači terec zadoščal za navadno sveto mašo s petjem. Oče je pel bas, sin tenor, maceha sopran. Lepšega tereceta tisti čas daleč naokrog ne bi mogli najti.)

Po končani slovesni službi božji: za božič, veliko noč in poletno Štefanovo, so bili pevec povabljeni bodisi k Domonikovim ali v župnišče. Vselej je župnik Torkar nazdravil pevskemu zboru, v prvi vrsti njegovemu pevovodju. Ob takih veselih trenutkih je bil včasih Dragotin solopevec, ali pa je zbranim pevce prebral katero svojo prigodnico.

Oče je bil ponosen na svojega sina Dragotina; saj je videl v njem novega slovenskega pesnika. Oče Filip sam sicer ni zlagal pesmi, vendar je kot narodnjak in dober pevec, ki je znal za čuda mnogo narodnih pesmi na pamet, budil in vnel pesniško silo v svojem sinu. Pesem je bila torej Dragotinu Ketteju očetova dota in še več: prirojena dragotina. Malokateri pesnik v slovenskem slovstvu razodeva v svoji pesmi toliko melodijske, ki sama ob sebi poje, kakor Dragotin Kette. Svoje prve pesmi je Kette včasih sam pel po znanih napevih.

Košanski župnik Matija je učitelju Filipu čestital na tako nadarjenemu sinu. Oče je nato le modro pripomnil: "Naj mu pesem nikdar ne bo igrača, tem več resna služba." To željo mu je pokazal tudi s tem, da mu je za posebne godove podaril zopet in zopet tako knjigo, ki je mogla mladega pesnika podpirati v njegovem geslu: "Polnitev bodi moj edini vzor."

V zadnjih svojih letih oče svojega sina ni več toliko učil z besedo, kakor z zgledom. Košanci se vedno nosijo v spominu "gospoda Ketteja," kakor so navadno rekli svojemu učitelju, kot nad vse ljubeznivega moža. Njegova ljudomilost je bila zares znana vsem ljudem. Prav tak je bil tudi njegov sin. Pa to ni bilo nekako narejeno in preračunano, temveč v skušnjah priborjeno in izčiščeno vedenje. Edino pri Dominikovih so vedeli, koliko je učitelj Kette na tihem trpel v skrbeh za svojega sina. Saj mu je moral in mu je s svojim mehkočutnim srecem tudi res mogel nadomeščati mater. Že to je očeta bolelo, da mu sin telesno ni tako uspeval kakor duševno. Bal se je, da bi mogla biti tudi v sinu dispozicija za bolezen, za katero mu je umrla še tako mlada mati.

Družba s svojim sinom edincem je bila očetu najdražja. Veliki teden leta 1891 ga je vzel vsepovsod s seboj, ko je službeno hodil po vaseh obširne košanske župnije zaradi ljudskega popisovanja. Prehodila sta že senčne Buje, sadonosno Čepno, prijazno Gornjo Košano in jasni Kal. Štiri prve košanske podružnice; ostale štiri pa je po velikonočni teden prehodil oče sam, ker se je sin že vrnil v šolo v Ljubljano. To so bili zadnji sprehodi, ki jih je sin Dragotin užival v družbi svojega očeta in oče v spremstvu svojega sina.

(Nadaljevanje prihodnjč.)

GOZDNI POZAR V KALIFORNIJI

Pogled z aeroplana na predel blizu Newhall v Kaliforniji, kjer je požar uničil nad 400 akrov gozdov.

Politična kampanja

(Nadaljevanje s 1. str.)

Noble za Willkieja

Edward J. Noble, bivši predsednik Civic Aeronautics Authority, ki je prejeto sredo resigniral kot podtajnik v trgovinskem departamentu, je rekel, da bo glasoval za republikanskega kandidata Willkieja.

— Službo pri Aeronautics Authority sem zato pustil, je izjavil, — da bom posvetil vse svoje možnosti narodni obrambi. To mi ni uspelo. Zdaj bom zastavil vse svoje moči za izvolitev Willkieja.

Raznoterosti

KONEC DOBER — VSE DOBRO.

Edoardo Azocar je bil delavec v žilskem mestecu Chillanu, ki ga je potres v lanskem januarju porušil do tal. Bil je poročen in je imel tri otroke, z njegovo družino pa je živela tudi njegova mati. Potres je uničil tudi njegovo hišico.

Azocar, ki ga tisti čas ni bilo doma, je našel pozneje pod ruševinami truplo svoje matere in ga pokopal. Zaman pa je iskal ženo in otroke. Ker se tudi po tednih nič ne javi in ker je bilo mnogo trupel od potresa tako skazanih, da jih ni bilo mogoče spoznati, je domneval, da so žena in otroci med žrtvami potresa. Preselil se je daleč od Chillana, na južni konec Chilea v Magallanes, da bi ne mislil neprestano na

veliko nesrečo, ki ga je bila zadela.

Pred nekoliko tedni, 15 mesecev po katastrofi, pa je po naključju zvedel, da žena in otroci še živijo. Pri potresu so ostali živi in so se mogli spraviti na varno. Pozneje so v Chillanu iskali svojega rednika in ker ga niso našli, so menili, da je mrtev. Preselili so se v Santiago. Tu so v tramvaju slučajno srečali nekega sorodnika, ki je vedel, kje Azocar živi. Azocarja so iz Magallanesa poklicali v Santiago, kjer je družina slavila veselo svidenje.

PETI EVANGELIJ NAJDEN.

Orientalni antični oddelek ambrozijske knjižarne v Milanu je zadnje čase središče

pozornosti teološkega, zgodovinskega in filozofskega raziskovanja, kajti msgr. Giovanni Galbattini se je posrečilo odkriti doslej povsem neznani apokrifni evangelij sv. Janeza. Učenjak ga je odkril pri proučevanju starega arabskega zakonika. Evangelij ima 270 strani in je pisan v stari asirščini na svilnenem papirju. Jezik in slog evangelija diha duh prvega krščanstva in evangelij opisuje dogodke, ki jih v drugih evangelijih ni.

DIAGNOZA PO 800 LETIH.

Strokovni zdravniški časopis poroča, da so v Kijevu nedavno odprli marmornati sarkofag, v katerem je bilo okostje velikega kneza Jaroslava Modrega. Ta knez je živel pred 900 leti in njegova izvora je prvi ruski zakonik "Ruskaja pravda". Okostje so v Leningradu zelo natančno proučili. Ugotovili so, da je ostala lobanja dobro ohranjena. Veliki knez, ki je umrl v starosti 75 let, je imel še popolno ohranjen zobovje. Drugo okostje se je znatno razlikovalo od normalne konstitucije. Ugotovili so deformacije stegenice, ki je bila zraščena s kolenskim členkom. To soglasja s poročili kronik, ki govorijo, da je bil Jaroslav šepast. V leningrajskem rentgenološkem zavodu so že prejše čase preiskovali telesne ostanke raznih historičnih oseb. Tako so na primer pri pregledu telesnih ostankov kneza Andreja Boguljabskega ki je živel pred 800 leti, ugotovili, da je umrl nasilne smrti. Sodobna znanost je torej napredovala tako, da je mogoče ugotoviti diagnozo po 800 letih.

KAKO JEMO NAJBOLJE?

Človek obedi v našem nervoznem času čedalje bolj v ugodnih primerih sede, v mnogih primerih pa kar stoje. To seveda ni zelo priporočljivo, vsaj mnogi biologi in zdravniki nas svarijo pred tem. Navajajo primer starih Rimljanov in sploh ljudstev iz starega veka, ki so menili, da je najbolje, če med jedjo ležijo. Na ta način se prične namreč prebava v miru.

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA

Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.

cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.

cena \$1.75

GROFOV JAGER

Pisatelj Albin Hrovatin. Povest iz domačih hribov, ali povest o grofovem jargu Janezu Kresniku.

cena 75c

HUBERT

Pisatelj Paul Keller. Roman iz lovskega življenja.

cena \$1.—

JARI JUNAKI

Pisatelj RADO MURNIK. Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakega v veliko razvedrilo in zabavo.

cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAČ

Pisatelj sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ. Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.

cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ

Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmagovalce prave ljubezni nad velikimi ovrkami in nevarnostmi.

cena \$1.—

KRAJ UMIRA

Pisatelj JOŽKO JURAČ. Mladí koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo opisuje življenje kmetov in rudarjev.

cena \$1.—

KAKOR HRISTI V VIHARJU

Pisatelj Strachwitz. Zelo zanimiva povest iz domačega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Pisatelj IVAN CANKAR. Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ. Pisatelj opisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kralji.

cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Pisatelj IVAN PREGELJ. Poznani slovenski pisatelj opisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.—

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Pisatelj Kazimir Przerwa-Tetmajer. Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gromitovskem.

cena 75c

ROŠLIN in VERJANKO

Pisatelj JANKO KERSNIK. Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.

cena \$1.—

SAMOSTANSKI LOVEC

Pisatelj L. Ganghofer. Ganghoferja pritevaajo med najboljše sodobne pisatelje. Samostanski lovec je najbolj mojstersko njegovo delo.

cena \$1.50

SODNIKOV

Pisatelj JOSIP STRITAR. Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenske v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Pisatelj MIRKO JAVORNIK. Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: sreča se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že umrli, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.

cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE

Pisatelj OTON ZUPANČIČ. Najboljši in še živeči slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.

cena \$1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Pisatelj A. Conan Doyle. Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.

cena 50c

ZADNJI VAL

Pisatelj IVO ŠORLI. Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogaški Slatini.

cena \$1.—

ZNANCI

Pisatelj RADO MURNIK. Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Pisatelj Pavel Keller. V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozdovih.

cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Pisatelj Rene Bazin. Francoski roman zelo napete vsebine.

cena 75c

ZADNJI MOHIKANE

Pisatelj J. F. Cooper. Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Vermont.

cena \$1.—

Naročite pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Poštnino plačamo mi.

ZGODOVINSKI ROMANI SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISECA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ Vezano \$3.25

POTOP I. in II. zvezek, broš. ... \$3.50

QUO VADIS I. in II. zvezek, broš. ... \$3.—

ZA KRUHOM Broširano ... 25c

Z OGNJEM IN MECEM Mehko vezano \$2.—

(Poštnino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York